

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

LÊ MINH KHUÊ

Cao điểm mùa hạ

TẬP TRUYỆN NGẮN

Một chiều xa thành phố

TẬP TRUYỆN NGẮN

Những ngôi sao xa xôi

TẬP TRUYỆN NGẮN

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

LÊ MINH KHUÊ

Cao điểm mùa hạ

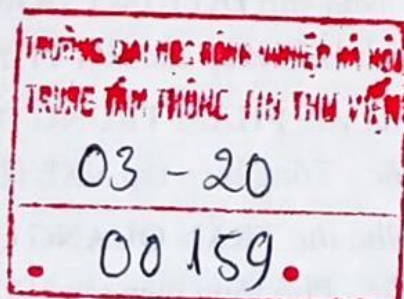
TẬP TRUYỆN NGẮN

Một chiều xa thành phố

TẬP TRUYỆN NGẮN

Những ngôi sao xa xôi

TẬP TRUYỆN NGẮN

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn

Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn
LÊ MINH KHUÊ

TIỂU SỬ

Họ và tên khai sinh: Lê Thị Minh Khuê. Sinh ngày 6/12/1949. Quê quán: Thanh Hóa. Hiện thường trú tại Hà Nội. Vào Hội Nhà văn Việt Nam năm 1980.

VÀI NÉT VỀ QUÁ TRÌNH HỌC TẬP, CÔNG TÁC, SÁNG TÁC:

- Là thanh niên xung phong chống Mỹ từ 1965.
- Phóng viên báo Tiền Phong từ 1969 đến 1973.
- Phóng viên đài Phát thanh Giải phóng từ 1973 (Đi B).
- Năm 1975 tham gia giải phóng thành phố Đà Nẵng cùng các phóng viên đài Phát thanh Giải phóng trong một đơn vị quân đội.
- Phóng viên Đài truyền hình Việt Nam từ 1976.
- Biên tập viên Nhà xuất bản Hội Nhà Văn từ 1979.
- Nghỉ hưu năm 2007.
- Sáng tác văn học từ năm 1969.

TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN:

Những ngôi sao xa xôi (tập truyện, Nxb. Kim Đồng, 1973, tái bản có sửa chữa 2006); *Cao điểm mùa hạ* (tập truyện, Nxb. Quân Đội, 1978); *Đoạn kết* (tập truyện, Nxb. Phụ Nữ, 1982); *Một chiều xa thành phố* (tập truyện,

Nxb. Tác Phẩm Mới, 1986); *Tôi đã không quên* (truyện vừa - Nxb. Công An, 1991); *Bi kịch nhỏ* (tập truyện, Nxb. Hội Nhà Văn, 1993); *Lê Minh Khuê truyện ngắn* (tập truyện, Nxb. Văn Học, 1995); *Trong làn gió heo may* (tập truyện, Nxb. Văn Học, 1999); *Những dòng sông, buổi chiều, cơn mưa* (tập truyện, Nxb. Phụ Nữ, 2003); *Màu xanh man trá* (tập truyện, Nxb. Phụ Nữ, 2005); *Một mình qua đường* (tập truyện, Nxb. Hội Nhà Văn, 2008); *Nhiệt đới gió mùa* (tập truyện, Nxb. Hội Nhà Văn, 2012)...

Đã được dịch và in các tập truyện ngắn ở Mỹ, Đức, Thụy Điển, Italia...

- *The Stars, The Earth, The River* (tập truyện, Nxb. Cubstone Press, Mỹ, 1996).

- *Monsunens sista regn* (tập truyện, Nxb. Tranan, Thụy Điển, 2008).

- *Fragile come un raggio di sole* (tập truyện, Nxb. O Barra O Edizioni, Italia, 2010).

- *Kleine Tragödien* (tập truyện, Nxb. Mitteldeutscher, Đức, 2011).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

- Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam cho các tập truyện ngắn *Một chiều xa thành phố* (1987) và *Trong làn gió heo may* (2001).

- Giải thưởng mang tên nhà văn Byeong-ju Lee của Hàn Quốc năm 2008 cho tập truyện ngắn *Những ngôi sao, Trái đất, dòng sông*.

- Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2012 cho các tập truyện ngắn: *Cao điểm mùa hạ*; *Một chiều xa thành phố*; *Những ngôi sao xa xôi*.

Cao điểm mùa hạ

TẬP TRUYỆN

CON SÁO NHỎ CỦA TÔI

Ở đơn vị thanh niên xung phong dưới đèo Khe Ve có hai chị em ruột. Chả giống nhau một tí nào. Nhưng mà là hai chị em ruột. Chuyện những đôi chị em ra đi cùng một lúc như vậy là thường chứ. Nhưng, có cái lạ, các chàng trai ra vào con đường này đều biết về hai chị em khá cận kề. Họ dành cho hai chị em một tình cảm đặc biệt, giống như yêu những kỷ niệm quê hương đã để lại sau, dạo còn là những cậu học sinh trường làng nghịch như quỷ.

Họ kể rằng, cô em gái - tên Sim - ham phá bom nổ chậm như tuổi cô ham chơi, ham ngủ. Cô dòn dây vào người, trèo lên sườn núi, chầm ngòi mìn phá đá và tuồn xuống nhanh thoăn thoắt. Lúc rồi, cô thích đi tìm những điều bí mật thú vị trong rừng, hoặc cầm súng, lội ngược khe, bắt cá. Lại thêm, đi đâu cô cũng mang theo một con sáo. Con sáo biết nói líu ríu, có bộ lông đen mượt như chuốt từ than đá.

Cô bé Sim tròn mười bảy tuổi vào mùa xuân năm nay. Mùa xuân, những cơn mưa nhỏ xào xạc suốt ngày đêm

trên cây lá. Lán trú quân cả ngày ướt sũng. Bộ quần áo phơi nửa tháng không khô, bốc mùi hôi sì sì. Ở những lối qua rừng, vất “đánh” hơi người, ngóc đầu dậy như hàng triệu cái đinh dẻo, trông tua tủa, lơ lảo phát kinh. Ốc sên đi lúi lúi, kéo theo sau những vệt nhớt ngoằn ngoèo. Nước dưới suối ấm, luôn bao phủ trên mặt những làn hơi mỏng tang, như một thứ rêu màu khói.

Bọn Mỹ chịu nhận ném bom hạn chế. Nhưng ở đây, bom để thêm ra. Trước, ngày có khoảng ba chục trận bom trên một cung đường. Giờ, gấp đôi, thậm chí gấp ba.

Nhưng, xe đi thì vẫn đi!

Những anh lái xe mặt mũi hốc hác vì thiếu ngủ, gọi nhau ngụy trang thêm lên xe và lên đường sớm hơn chút nữa. Những chiếc phản lực xé không gian như xé vải, lao qua. Anh lái chính bảo anh lái phụ: “Đi thôi! Việc mình mình làm!”.

Chị gái của Sim - đại đội trưởng Mua - nghe những câu nói ấy thường cúi xuống, nhắm đôi mắt nặng trĩu vì thèm ngủ, mỉm cười sung sướng. Đôi khi chị nghĩ: “Vì những cái đó mà nhọc nhằn, gian khổ mấy rồi cũng qua”.

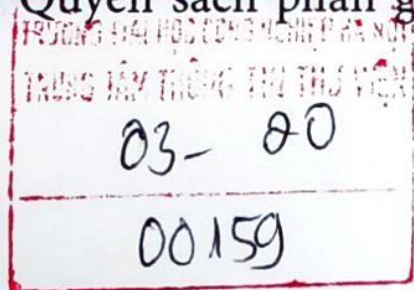
Chị cao lớn và cương nghị, như phần đông các đại đội trưởng ở đây thật cao lớn, thật cương nghị. Thường khi các đội viên về nghỉ rồi, chị thích ở lại với các chiến sĩ trinh sát trên cao điểm. Mấy tay trinh sát thích ăn vặt bằng lương khô đưa cho chị cả một phong và nửa ca nước đường. Chị ngồi

ở cửa hầm, ăn thông thả, nhìn ra. Bánh xe lướt qua, chị thấy bùn bắn tung lên trong màu trắng nhợt nhạt của bình minh. Những đường viền của mấy dãy núi cắt nhòa nhòa với bầu trời. Xe kéo pháo đi. Xe chở đạn đi. Xe chở gạo đi. Đôi khi, xe chở bộ binh, chở công binh...

Bao nhiêu tâm lực của đất nước trong những năm chiến tranh trút cả về đây đây! Chị Mua ăn lương khô, uống nước đường, vẫn ngồi ở cửa hầm nhìn ra. Sau lưng chị, một cậu thông tin gục đầu bên máy điện thoại, ngáy to như sấm. Thỉnh thoảng cậu ta nhồm dậy, nhìn cái lưng đại đội trưởng bằng đôi mắt lơ lơ, mệt mỏi. Và ngay sau đấy, cậu lại gục xuống, ngủ.

Mãi tới sáng, chị Mua mới về. Khi không có ai đi bên cạnh, chị đi thật chậm, giơ tay dấm cái lưng mỏi nhừ. Và thỉnh thoảng, chị dừng lại, gục đầu vào gốc cây, ngủ một tí. Đường về lán xa quá, lại có đến mười lăm cái dốc phải trèo, Suốt một tuần, bọn Mỹ găm ghè, nhằn xé con đường. Chẳng làm gì nổi. Hai ngày nay, bom đạn có bớt đi.

Lội qua suối, chị Mua theo bậc gỗ, bước lên lán tiểu đội Ba. Quen rồi! Ngày nào chị cũng phải vào kiểm tra cô em gái, sau khi đã kiểm tra đường lán cuối. Mấy cô đội viên để cả giày ngủ chung với nhau trên cái giường gần cửa. Giường Sim mắc màn hằn hoi nhưng bỏ không. Một bó hoa đã héo nằm trên cái khăn xanh. Mấy cái thuyền gấp dờ. Một hộp sắt tây đựng đầy những hòn sỏi nhiều màu nhặt dưới suối. ~~Quyển sách phản gián để trên gối, bìa vẽ~~

một cái dù nở xòe to như cái loa, ngọn đèn pin cắt ngang thành một vệt sáng thẳng tắp.

Chung quanh yên lặng. Chị Mua ngồi xuống giường em, hai tay kẹp vào đùi, nhìn chéo vào góc phòng. Cô tiểu đội trưởng ngủ ở đó, nghe động nhồm dậy. Cô ta hiểu ngay. Khuôn mặt rộng, hơi đỏ của cô lộ vẻ sửng sốt:

- Chết chữa, cái Sim đi rồi hả chị. Cả con sáo nữa này...

Chị Mua cười nửa hiền hậu, nửa chán nản:

- Đi mất rồi!

- Mà đêm qua nó gánh đất suốt từ tối, sáng còn ở lại nguy trang cầu, chị ạ. Lúc ăn cơm xong, nó bắt em kể chuyện "Mũi tên xanh" cho nó nghe. Cu cậu ngủ khi em chưa kể xong cơ mà... Em mệt quá, ngủ đi, thế là nó chuẩn mất.

Tiểu đội trưởng ngồi bó gối, im lặng. Chị Mua đứng dậy gỡ màn, gấp cho em. Khi chị quay lại, bắt gặp đôi mắt tiểu đội trưởng. Và như không nén được, họ cất tiếng cười rộ lên. Tiếng cười mệt nhọc, vui vẻ làm cho cái đầu bù xù ở giường bên cất lên khỏi gối, nhưng lại gieo xuống ngay.

Bây giờ thì chịu. Có trời mà tìm được Sim trong các khu rừng bạt ngàn chung quanh này.

Lúc ấy, cô bé Sim đội chiếc mũ tai bèo mới tinh đang đi ra suối. Con sáo chuyển đôi chân bé như que tăm đi trước. Nó mở to cái mỏ nhọn, kêu lên tiếng gì khàn khàn,

MỤC LỤC

• LỜI NHÀ XUẤT BẢN.....	7
• TIỂU SỬ.....	11
I. CAO ĐIỂM MÙA HẠ	
1. Con sáo nhỏ của tôi.....	15
2. Bạn bè tôi.....	40
3. Nơi bắt đầu những bức tranh.....	68
4. Cao điểm mùa hạ.....	82
5. Mẹ.....	110
6. Tình yêu của lính.....	125
7. Anh kỹ sư dạo trước.....	147
8. Con trai của những người lính.....	173
9. Bình minh ven biển.....	191
II. MỘT CHIỀU XA THÀNH PHỐ	
10. Một ngày đi trên đường.....	221
11. Nhớ dòng sông.....	244
12. Những người đàn bà.....	277
13. Chuyện nhỏ hồi chiến tranh.....	302
14. Một chiều xa thành phố.....	321
15. Những ngày trở về.....	345

16. Xóm nhỏ.....	371
17. Bật rể.....	387
18. Bầu trời trong xanh.....	421

III. NHỮNG NGÔI SAO XA XÔI

19. Những ngôi sao xa xôi.....	443
20. Một đời.....	469
21. Bánh khoai miền Trung.....	489
22. Đạo đó - Thời chiến tranh.....	503
23. Đồng tiền có màu xanh huyền ảo.....	524
24. Thầy giáo dạy triết.....	540
25. Quà biển.....	556
26. Trò chơi cờ bạc.....	568
27. Xứ lạ.....	577
28. Ngọn lửa.....	589
29. Qua vườn là đến đường.....	595
30. Câu chuyện tác thành.....	609
31. Mong manh.....	620
32. Anh rất yêu em !.....	632

PHỤ LỤC

33. Am hiểu sự phức tạp của bản chất con người.....	655
34. Cảm hứng thế sự trong truyện ngắn Lê Minh Khuê.....	677

(*) Mục lục thay đổi so với nguyên bản theo ý tác giả.